

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф.-31.07- 05.01/053.00.2/М/ОК33- 2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 21/1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
психології та соціального забезпечення
26 серпня 2025 р., протокол № 7

Голова Вченої ради

Людмила МОГЕЛЬНИЦЬКА

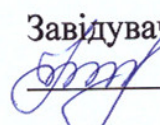
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Клінічна психологія»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр»
спеціальності 053 «Психологія»
освітньо-професійна програма «Екстремальна психологія»
факультет педагогічних технологій та освіти впродовж життя
кафедра психології та соціального забезпечення

Схвалено на засіданні кафедри
психології та соціального
забезпечення
25 серпня 2025р.,
протокол № 8

Завідувач кафедри

Марина ОКСЮТОВИЧ

Гарант освітньої програми

Олег МАТЕЮК

к.психол.н., доцент кафедри психології та соціального забезпечення
Тетяна КОНДЕС

Житомир
2025 – 2026 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф.-31.07- 05.01/053.00.2/М/ОК33- 2025
	<i>Випуск 1</i>	<i>Зміни 0</i>	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 21/2</i>

Робоча програма навчальної дисципліни «Клінічна психологія» для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 053 «Психологія» освітньо-професійна програма «Екстремальна психологія» затверджена Вченою радою факультету педагогічних технологій та освіти впродовж життя від 26 серпня 2025 р., протокол № 7.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф.-31.07- 05.01/053.00.2/М/ОКЗ3- 2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 21/3

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів 4	Галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки	Обов'язкова	
Модулів – 1	Спеціальності 053 «Психологія»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		4	
Загальна кількість годин – 120		Семестр	
		8	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 6 самостійної роботи – 4	Освітній ступінь «магістр»	Лекції	
		36 год.	
		Практичні	
		36 год.	
		Лабораторні	
		0 год.	
		Самостійна робота	
48 год.			
		Вид контролю: екзамен	

Частка аудиторних занять і частка самостійної та індивідуальної роботи у загальному обсязі годин з навчальної дисципліни становить:

для денної форми навчання – 60 % аудиторних занять, 40 % самостійної та індивідуальної роботи;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф.-31.07- 05.01/053.00.2/М/ОКЗ3- 2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 21/4

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою дисципліни «Клінічна психологія» є формування у здобувачів вищої освіти цілісного уявлення про психологічні особливості людини як фактори успішності його діяльності; ознайомлення здобувачів з понятійним апаратом, що описує психологію пізнавальних і емоційно-вольових процесів; розроблення на цій основі підходів щодо вдосконалення застосування психотерапії та психокорекції в діяльності психолога.

Пізнавальні процеси забезпечують відображення об'єктивного змісту стимулів з внутрішнього і зовнішнього середовища. Вони не просто відображають навколишній світ, а й моделюють його, створюючи ситуації, які реально не існують. Це планування, мета, побудова програми діяльності. Пізнавальні процеси входять як складові одиниці в будь-яку людську діяльність, забезпечуючи її ефективність. Вони здійснюються у вигляді окремих пізнавальних дій, кожне з яких представляє собою цілісний технічний акт, що складається нероздільно з усіх видів психічних процесів. Дуже важливо вміти управляти своїми емоціями, розуміти їх природу, а також функції вольової регуляції.

Методологія вивчення навчальної дисципліни «Клінічна психологія» будується на взаємозв'язку теоретичних концепцій та тих практичних навичок, яких набувають студенти за результатами лекційних, практичних занять та самостійної роботи.

Відповідно до Стандарту вищої освіти України (перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальність 053 «Психологія», змісту освітньо-професійної програми, опанування навчальної дисципліни «Клінічна психологія» забезпечуватиме формування **інтегральної компетентності** (здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов), а також таких загальних (ЗК):

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних **програмних результатів** навчання за спеціальністю 053 «Психологія» та освітньо-професійною програмою «Екстремальна психологія»:

PH15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф.-31.07- 05.01/053.00.2/М/ОКЗЗ- 2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 21/5

PH19. Вміти критично мислити у сфері професійної діяльності та формулювати психологічний висновок на основі психодіагностичного обстеження.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти зможуть отримати наступні Soft skills:

- *комунікативні навички*: письмове, вербальне й невербальне спілкування; уміння грамотно спілкуватися по e-mail; вести дискусію і відстоювати свою позицію; навички працювати в команді;
- *керування часом*: уміння справлятися із завданнями вчасно;
- *гнучкість і адаптивність*: гнучкість, адаптивність і здатність змінюватися; уміння аналізувати ситуацію, орієнтування на вирішення проблеми;
- *лідерські якості*: уміння спокійно працювати в напруженому середовищі; уміння ухвалювати рішення; уміння ставити мету, планувати діяльність;
- *особисті якості*: креативне й критичне мислення; етичність, чесність, терпіння, повага до оточуючих.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф.-31.07- 05.01/053.00.2/М/ОКЗ3- 2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 21/6

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1

Змістовий модуль 1. Загальні аспекти клінічної психології

Тема 1. Теоретико-методологічні основи клінічної психології (ЗК2, РН15)

Вступ до клінічної психології. Предмет, об'єкт та завдання клінічної психології. Історія клінічної психології. Методологічні принципи клінічної психології. Психологія діагностичного процесу. Комунікативна компетентність лікаря. Параметри невербальної поведінки, використовувані в психодіагностиці. Паралінгвістичні компоненти спілкування. Професійна адаптація в медицині. Синдром емоційного вигорання.

Тема 2. Клініко-психологічні особливості медичної діяльності (ЗК1, ЗК2, РН15)

Норма та патологія, здоров'я та хвороба у клінічній психології. Поняття норми в клінічній психології. Статистична, оціночна, функціональна, індивідуальна, соціальна норми. Патологія та розлад в клінічній психології: співвідношення понять. Критерії психічного розладу. Зміст поняття «здоров'я» в клінічній психології. Негативне, позитивне, загальне визначення здоров'я. Симптоми та синдроми психічних розладів. Основні етапи та чинники виникнення психічних та поведінкових розладів. Чинники виникнення психічних розладів.

Тема 3. Методологія клініко-психологічного дослідження (ЗК1, ЗК2, ЗК6, РН15, РН19)

Індивідуально-орієнтований, патогенний та салютогенний підходи у клініко-психологічному дослідженні. Нозологічна та описово-феноменологічна парадигми діагностики хвороби. Мета та основні завдання клініко-психологічного дослідження. Поняття про медичний та психологічний діагнози. Структура клініко-психологічного дослідження. Особливості клініко-психологічного дослідження дітей та підлітків.

Тема 4. Основні методи клініко-психологічного дослідження (ЗК1, ЗК2, ЗК6, РН15, РН19)

Особливості та мета проведення клініко-психологічного інтерв'ю. Психотехніки діагностичного вислуховування. Метод аналізу історії життя особи (анамнез). Суб'єктивний та об'єктивний анамнез. Метод спостереження за поведінкою особи в клінічній психології. Метод генеограми у клінічній психології. Поняття про

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф.-31.07- 05.01/053.00.2/М/ОКЗ3- 2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 21/7

клініко-психологічний експеримент. Завдання нейропсихологічного та патопсихологічного дослідження. Завдання психологічного дослідження в соматичній клініці. Проективна психодіагностика у клінічній психології.

Змістовий модуль 2. Спеціальні теоретичні та прикладні аспекти клінічної психології

Тема 5. Невротичні розлади (ЗК2, РН15)

Поняття про «стрес», «стресостійкість», «копінг-стратегії», «механізми психологічного захисту», «інвалідність», «стигма», «інклюзія». Загальний адаптаційний синдром (за Г. Сельє). Загальне поняття про невротичні розлади. Невротичні реакції, невротичні стани і невротичний розвиток особистості. Когнітивно-поведінкова теорія розвитку невротичних розладів. Критичний вік розвитку невротичних розладів. Неправильний стиль виховання як чинник формування невротичного розладу. Класифікація невротичних розладів за МКХ-10. Особливості діагностики та корекції невротичних розладів.

Тема 6. Психосоматичні та соматопсихічні розлади (ЗК2, РН15, РН19)

Визначення поняття «психосоматичні розлади», «соматопсихічні розлади». Психосоматичні співвідношення в межах норми. Чинники розвитку психосоматичних розладів. Теорії виникнення психосоматичних розладів та алекситемічна концепція. Модель відмови від віри в майбутнє. Класифікація психосоматичних розладів. Психологічний аналіз психосоматичних розладів. Психологічний аналіз соматопсихічних розладів. Діагностика та корекція в психосоматиці .

Тема 7. Гострий стресовий розлад та посттравматичний стресовий розлад (ЗК1, ЗК2, ЗК6, РН15, РН19)

Ознаки гострого стресового розладу. Етапи переживання ГСР. Поняття та чинники розвитку посттравматичного стресового розладу. Види посттравматичного стресового розладу. Критерії діагностики посттравматичного стресового розладу за МКХ-10 і DSM-V. Особливості діагностики та психотерапії ПТСР.

Тема 8. Розлади особистості (ЗК1, ЗК2, ЗК6, РН15, РН19)

Сутність, класифікація характеру особистості. Загальна характеристика розладів особистості. Критерії діагностики розладів особистості. Чинники виникнення

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф.-31.07- 05.01/053.00.2/М/ОКЗ3- 2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 21/8

розладів особистості. Класифікація розладів особистості за МКХ-10, їх основні характеристики. Основи діагностики та психотерапії розладів особистості.

Тема 9. Психологія хворого та лікувального середовища (ЗК1, ЗК2, ЗК6, РН15, РН19)

Психологія хворого. Медико-психологічні особливості сучасного хворого. Суб'єктивна та об'єктивна важкість захворювання. Поняття про внутрішню картину хвороби. Складові внутрішньої картини. Типи хвороб за їх значенням для особи та відповідні реакції на звістку про хворобу. Типи психологічного ставлення до хвороби. Форми поведінки особи залежно від психологічної реакції на звістку про хворобу (агравация, симуляція, дисимуляція). Поняття стигми, психологічні підходи до подолання стигматизації. Психологічні особливості лікувального середовища. Психологія медичного працівника. Комунікативні компетентності лікаря. Професійні психічні деформації медичного працівника.

Тема 10. Психологія та психотерапія болю (ЗК1, ЗК2, ЗК6, РН15, РН19)

Поняття та функції болю. Види болю. Чинники інтенсивності больового відчуття. Розуміння болю у психоаналізі. Психосоматична концепція болю Енгеля. Загальна характеристика психічного болю. Рівні та види обезболення. Психотерапія хронічного болю (психоаналіз, когнітивно-поведінкова психотерапія та ін.).

Тема 11. Спеціальна клінічна психологія (ЗК1, ЗК2, ЗК6, РН15, РН19)

Психологія хворих різних профілів захворювання. Зміни психіки у пацієнтів із різними захворюваннями. Специфіка діяльності клінічного психолога в різних відділеннях. Психологія хворих в доопераційний та післяопераційний період. Специфіка діяльності клінічного психолога в хірургічному відділенні. Психологія хворих з інфекційними захворюваннями. Специфіка діяльності клінічного психолога в інфекційному відділенні. Психологія хворих з косметичними дефектами та дефектами органів чуття. Специфіка діяльності клінічного психолога в дерматологічному відділенні. Психологія хворих з онкопатологією. Специфіка діяльності клінічного психолога з важкими хворими. Психологія хворих з психічним розладами. Специфіка діяльності клінічного психолога в психіатричній лікарні.

Тема 12. Вікова клінічна психологія (ЗК2, РН15)

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф.-31.07- 05.01/053.00.2/М/ОКЗ3- 2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 21/9

Соціальні та біологічні складові нормального та аномального розвитку людини. Розлади психіки і поведінки в немовлячому та ранньому віці (за В.Ковальовим, Д.Ісаєвим). Ознаки розладів спектру аутизму. Ознаки синдрому дефіциту уваги з гіперактивністю. Ознаки страху у дітей. Психічні та психосоматичні розлади у дітей дошкільного та молодшого шкільного віку. Розлади поведінки у підлітків. Психопатологія юності. Розлади психіки в період дорослості, осіб похилого та старечого віку.

Тема 13. Психопрофілактика та психотерапія у клінічній психології (ЗК1, ЗК2, ЗК6, РН15, РН19)

Поняття психопрофілактики. Види та етапи психопрофілактики (первинна, вторинна, третинна). Універсальна та вибіркова психопрофілактика. Психопрофілактика психічних розладів. Поняття про психотерапію. Основні напрямки сучасної психотерапії в клінічній психології. Психодинамічна терапія та КПТ в роботі клінічного психолога. Еклектизм і інтеграція методів психотерапії в клінічній психології

Тема 14. Основи психології здоров'я (ЗК1, ЗК2, РН15)

Психогігієна. Поняття «здоров'я» та його складові. Рівні здоров'я. Психологічні механізми, що забезпечують здоров'я особи. Психічне та психологічне здоров'я: співвідношення понять. Риси психологічно здорової особи (за К.Роджерсом). Поняття про внутрішню картину здоров'я. Особливості «врівноваженої» людини. Психогігієна у клінічній психології. Методи психогігієни. Психогігієна хворого та медичного працівника.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф.-31.07- 05.01/053.00.2/М/ОК33- 2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арх 21/10

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	лекції	практичні (лабораторні)	самостійна робота	усього	лекції	практичні (лабораторні)	самостійна робота
Модуль 1								
Змістовий модуль 1. Загальні аспекти клінічної психології								
Тема 1. Теоретико-методологічні основи клінічної психології	1	1						
Тема 2. Клініко-психологічні особливості медичної діяльності	7	1	2	4				
Тема 3. Методологія клініко-психологічного дослідження	3	1		2				
Тема 4. Основні методи клініко-психологічного дослідження	6	2	2	2				
Модульний контроль 1	1	-	1	-	-	-	-	-
Разом за змістовий модуль 1	18	5	5	8				
Змістовий модуль 2. Спеціальні теоретичні та прикладні аспекти клінічної психології								
Тема 5. Невротичні розлади	10	2	4	4				
Тема 6. Психосоматичні та соматопсихічні розлади	12	4	4	4				
Тема 7. Гострий стресовий розлад та посттравматичний стресовий розлад	14	4	6	4				
Тема 8. Розлади особистості	12	4	4	4				
Тема 9. Психологія хворого та лікувального середовища	7	2	1	4				
Тема 10. Психологія та психотерапія болю	10	3	1	6				
Тема 11. Спеціальна клінічна психологія	12	4	2	6				
Тема 12. Вікова клінічна психологія	8	2	2	4				
Тема 13. Психопрофілактика та психотерапія у клінічній психології	10	4	4	2				

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф.-31.07- 05.01/053.00.2/М/ОК33- 2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 21/11

Змістові модулі і теми	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	лекції	практичні (лабораторні)	самостійна робота	усього	лекції	практичні (лабораторні)	самостійна робота
Тема 14. Основи психології здоров'я	6	2	2	2				
Модульний контроль 2	1	-	1	-				
Разом за змістовий модуль 2	102	31	31	40				
ВСЬОГО	150	48	48	54				

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф.-31.07- 05.01/053.00.2/М/ОКЗ3- 2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 21/12

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
Модуль 1			
Змістовий модуль 1. Загальні аспекти клінічної психології			
1	Тема 1. Теоретико-методологічні основи клінічної психології		
2	Тема 2. Клініко-психологічні особливості медичної діяльності	2	
3	Тема 3. Методологія клініко-психологічного дослідження		
4	Тема 4. Основні методи клініко-психологічного дослідження	2	
Змістовий модуль 2. Спеціальні теоретичні та прикладні аспекти клінічної психології			
7	Тема 5. Невротичні розлади	4	
8	Тема 6. Психосоматичні та соматопсихічні розлади	4	
9	Тема 7. Гострий стресовий розлад та посттравматичний стресовий розлад	6	
10	Тема 8. Розлади особистості	4	
11	Тема 9. Психологія хворого та лікувального середовища	1	
12	Тема 10. Психологія та психотерапія болю	1	
13	Тема 11. Спеціальна клінічна психологія	2	
14	Тема 12. Вікова клінічна психологія	2	
15	Тема 13. Психопрофілактика та психотерапія у клінічній психології	4	
16	Тема 14. Основи психології здоров'я	2	
РАЗОМ		34	

6. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
Модуль 1			
Змістовий модуль 1. Загальні аспекти клінічної психології			
1	Тема 1. Теоретико-методологічні основи клінічної психології		
2	Тема 2. Клініко-психологічні особливості медичної діяльності	4	
3	Тема 3. Методологія клініко-психологічного дослідження	4	
4	Тема 4. Основні методи клініко-психологічного дослідження	2	
Змістовий модуль 2. Спеціальні теоретичні та прикладні аспекти клінічної психології			
7	Тема 5. Невротичні розлади	4	

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф.-31.07- 05.01/053.00.2/М/ОКЗ3- 2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 21/13

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
8	Тема 6. Психосоматичні та соматопсихічні розлади	4	
9	Тема 7. Гострий стресовий розлад та посттравматичний стресовий розлад	4	
10	Тема 8. Розлади особистості	4	
11	Тема 9. Психологія хворого та лікувального середовища	4	
12	Тема 10. Психологія та психотерапія болю	6	
13	Тема 11. Спеціальна клінічна психологія	6	
14	Тема 12. Вікова клінічна психологія	4	
15	Тема 13. Психопрофілактика та психотерапія у клінічній психології	2	
16	Тема 14. Основи психології здоров'я	2	
РАЗОМ		48	

7. Індивідуальні самостійні завдання

1. Психологічні особливості хворих з захворюваннями серця.
2. Психологічні особливості хворих при психосоматичних захворюваннях (при неспецифічному виразковому коліті, гіпертонічній хворобі, бронхіальній астмі).
3. Особливості психології хворого з ендокринною патологією.
4. Психологічні особливості хірургічних хворих.
5. Психологічні особливості урологічних хворих.
6. Психологічні особливості опікових хворих.
7. Психологічні особливості онкологічних хворих.
8. Психологічні особливості інфекційних хворих.
9. Особливості психології хворих при мозкових інфекціях.
10. Психологічні особливості хворих на туберкульоз.
11. Психологічні особливості жінки у період вагітності.
12. Медико-психологічні аспекти у клініці дитячих захворювань.
13. Психологічні особливості хворих при гінекологічних захворюваннях.
14. Психологічні особливості сліпих.
15. Психологічні особливості глухих.
16. Психологічні особливості хворих зі шкірними хворобами та пошкодженнями обличчя.
17. Особливості психічного розвитку при дитячому церебральному паралічі.
18. Психологічні особливості хворих з різними ступенями олігофренії.
19. Психологічні проблеми при гострих психотичних станах.
20. Психологічні особливості хворих на алкоголізм.
21. Психологія хворого на шизофренію.
22. Психологія хворого на епілепсію.
23. Зміни психічної діяльності у літніх людей.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф.-31.07- 05.01/053.00.2/М/ОКЗ3- 2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 21/14

24. Внесок Л.С.Виготського в нейропсихологію.
25. Дослідження О.Лурія в нейропсихології.
26. Проблема мови у нейропсихології.
27. Нейропсихологічні синдроми полімодального генезу.
28. Сучасні дослідження та перспективи розвитку нейропсихології.
29. Загальні поняття та принципи надання паліативної допомоги.
30. Психологічна допомога оточенню пацієнта при наданні паліативної допомоги.
31. Клініко-психологічний супровід хірургічних хворих.
32. Клініко-психологічний супровід терапевтичних хворих.
33. Клініко-психологічний супровід в стоматології.
34. Психологічні особливості вагітних жінок.
35. Психологічні аспекти пологів та післяпологового періоду.
36. Психологічні особливості травматологічних хворих.

8. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання.

Результат навчання	Методи навчання
РН15 Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.	– Вербальні (лекція, пояснення); наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація); практичні (різні види вправ та завдань, практики); метод активного навчання (проведення ділових ігор, командна робота); ситуаційний метод
РН19 Вміти критично мислити у сфері професійної діяльності та формулювати психологічний висновок на основі психодіагностичного обстеження.	– Вербальні (лекція, пояснення); наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація); практичні (різні види вправ та завдань, практики); дискусійний метод; метод активного навчання (проведення ділових ігор, командна робота); ситуаційний метод

9. Методи контролю

Перевірка досягнення результатів навчання здійснюється з використанням наступних методів.

Результат навчання	Методи контролю
РН15 Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та	– Усне опитування, робота в групі, взаємоконтроль, рецензування відповідей інших студентів, перевірка виконання та

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф.-31.07- 05.01/053.00.2/М/ОКЗ3- 2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 21/15

Результат навчання	Методи контролю
саморозвитку.	захист індивідуальних завдань, підсумковий контроль, залік
РН19 Вміти критично мислити у сфері професійної діяльності та формулювати психологічний висновок на основі психодіагностичного обстеження.	- Усне опитування, тестові міні-контрольні роботи, робота в групі, взаємоконтроль, рецензування відповідей інших студентів, перевірка виконання та захист індивідуальних завдань, підсумковий контроль, залік

10. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Державному університеті «Житомирська політехніка» та розподілу балів, що наведений нижче.

Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни включає:

- поточний, модульний та підсумковий контроль – для здобувачів денної форми навчання;
- поточний та підсумковий контроль – для здобувачів заочної форми навчання.

Поточний контроль проводиться для оцінювання рівня засвоєння знань, формування умінь і навичок здобувачів вищої освіти впродовж вивчення ними матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять.

Модульний контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за модуль (змістові модулі) навчальної дисципліни. Модульний контроль проводиться під час навчального заняття після завершення вивчення матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Модульний контроль здійснюється у формі тестування.

Підсумковий контроль проводиться для підсумкового оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль здійснюється після завершення вивчення навчальної дисципліни. Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену. Процедура складання екзамену визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Розподіл балів з навчальної дисципліни

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф.-31.07- 05.01/053.00.2/М/ОКЗ3- 2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арх 21/16

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр
Для здобувача денної форми навчання	
Виконання завдань поточного контролю	60
Виконання завдань модульного або підсумкового контролю	40
Підсумкова семестрова оцінка	100
Для здобувача заочної форми навчання	
Виконання завдань поточного контролю	60
Виконання завдань підсумкового контролю	40
Підсумкова семестрова оцінка	100

Розподіл балів за виконання завдань поточного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Виконання завдань під час навчальних занять	40	40
Виконання та захист індивідуальних самостійних завдань	20	20
Виконання науково-дослідної роботи та інших видів робіт (додаткові – заохочувальні бали): 1. Участь у студентських предметних олімпіадах, Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт, грантах, науково-дослідних проектах 2. Підготовка наукових статей, тез доповідей наукових конференцій 3. Проведення дігностики на одному з практичних майданчиків кафедри (відповідно до типу порушення та вікових особливостей особи/осіб)	20	20
Разом за виконання завдань поточного контролю	60	60

Розподіл балів за виконання завдань під час навчальних занять

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Відповіді (виступи) на заняттях	15	15
Участь у дискусії	5	5
Виконання тестових завдань	10	10
Виконання та захист практичних завдань, вправ, кейсів	10	10
Разом за виконання завдань під час навчальних занять	40	40

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф.-31.07- 05.01/053.00.2/М/ОКЗ3- 2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 21/17

З метою застосування цілих чисел для оцінювання результатів роботи здобувачів під час навчальних занять може використовуватися 100-бальна шкала оцінювання щодо кожного окремо виду робіт. Розрахунок загальної кількості балів, які здобувач може набрати за результатами роботи під час навчальних занять протягом семестру, проводиться за формулою:

$$P_{НЗ} = \sum(P_i \times BK_i) \times K_{НЗ}, \quad (1)$$

де $P_{НЗ}$ – загальна кількість балів, набраних здобувачем за виконання завдань під час навчальних занять за семестр;

P_i – кількість набраних здобувачем балів за семестр за виконання i -го виду робіт під час навчальних занять (за 100-бальною шкалою);

BK_i – ваговий коефіцієнт за виконання i -го виду робіт під час навчальних занять. Значення вагових коефіцієнтів розраховуються шляхом ділення кількості балів, яка передбачена за виконання окремого виду робіт під час навчальних занять, на сумарну кількість балів за виконання усіх видів робіт під час навчальних занять за семестр;

$K_{НЗ}$ – коригувальний коефіцієнт, який визначається шляхом ділення кількості балів, що передбачена за виконання завдань під час навчальних занять за семестр, на 100 балів.

Розподіл балів за виконання завдань модульного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти денної форми навчання	Кількість балів за семестр
Виконання завдань модульного контролю 1	20
Виконання завдань модульного контролю 2	20
Разом за виконання завдань модульного контролю	40

Якщо здобувач вищої освіти денної форми навчання виконав завдання модульного контролю і з урахуванням отриманих балів за поточний контроль набрав у сумі 60 балів або більше, він може погодити дану оцінку в електронному кабінеті і вона стане семестровою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни.

Якщо здобувач вищої освіти денної форми навчання під час вивчення навчальної дисципліни набрав 60 балів або більше і бажає покращити свій результат успішності, він проходить процедуру підсумкового контролю у формі екзамену. Набрані бали за виконання завдань підсумкового контролю, а також бали

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф.-31.07- 05.01/053.00.2/М/ОК33- 2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 21/18

за поточний контроль сумуються і формується семестрова оцінка з навчальної дисципліни. Бали, які здобувач вищої освіти набрав за виконання завдань модульного контролю, при цьому не враховуються під час розрахунку семестрової оцінки з навчальної дисципліни.

У здобувача вищої освіти заочної форми навчання семестрова оцінка за вивчення навчальної дисципліни формується як сума кількості балів за поточний контроль і кількості балів за підсумковий контроль.

Здобувач вищої освіти допускається до процедури підсумкового контролю у формі екзамену, якщо за виконання завдань поточного контролю набрав 20 балів або більше.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав 15–19 балів, він отримує право за власною заявою опанувати окремі теми (змістові модулі) навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми. Вивчення окремих складових навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, здійснюється у вільний від занять здобувача вищої освіти час.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав від 0 до 14 балів (включно), він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни та має академічну заборгованість. Здобувач вищої освіти отримує право за власною заявою опанувати навчальну дисципліну у наступному семестрі понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми.

Процедура надання додаткових освітніх послуг здобувачу вищої освіти з метою вивчення навчального матеріалу дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, визначена у Положенні про надання додаткових освітніх послуг здобувачам вищої освіти в Державному університеті «Житомирська політехніка».

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках окремих тем навчальної дисципліни, здійснюється викладачем за зверненням здобувача вищої освіти та представленням документів, які підтверджують результати навчання (сертифікати, свідоцтва, скріншоти тощо). Рішення про визнання та оцінка за відповідну частину освітнього компонента приймається викладачем за результатами співбесіди зі здобувачем вищої освіти.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках цілого освітнього компонента, здійснюється за процедурою, яка визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф.-31.07- 05.01/053.00.2/М/ОКЗ3- 2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арх 21/19

Шкала оцінювання

Шкала ЄКТС	Національна шкала	100-бальна шкала
A	Відмінно	90-100
B	Добре	82-89
C		74-81
D	Задовільно	64-73
E		60-63
FX	Незадовільно	35-59
F		0-34

11. Глосарій

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
1	Агнозія	Agnosia
2	Адаптація психічна	Psychological adaptation
3	Афективні розлади	Affective disorders
4	Галюцинації	Hallucinations
5	Делірій	Delirium
6	Депресивний розлад	Depressive disorder
7	Дизонтогенез	Dysontogenesis
8	Інтелектуальна недостатність	Intellectual disability
9	Клінічний психолог	Clinical psychologist
10	Клініко-психологічна діагностика	Clinical psychological diagnostics
11	Компульсивна поведінка	Compulsive behavior
12	Копінг-механізми	Coping mechanisms
13	Норма і патологія психіки	Normal and pathology of the psyche
14	Невроз	Neurosis
15	Невротичні розлади	Neurotic disorders
16	Патопсихологія	Pathopsychology
17	Патопсихологічний синдром	Pathopsychological syndrome
18	Психічний розлад	Mental disorder
19	Психосоматичні розлади	Psychosomatic disorders

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф.-31.07- 05.01/053.00.2/М/ОКЗ3- 2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арх 21/20

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
20	Психотерапія	Psychotherapy
21	Симптом	Symptom
22	Синдром	Syndrome
23	Стресовий розлад	Stress disorder
24	Фобія	Phobia
25	Шизофренічний синдром	Schizophrenic syndrome

12. Рекомендована література

Основна література

1. Кальонова І.В., Богдановська Н.В. Реабілітаційна діагностика в неврології. Видавництво: Університетська книга, 2021. 178 с.
2. Ільїна Н.М. Клінічна психологія. Навчальний посібник. Видавництво: Університетська книга, 2023. 163 с.
3. Дегтяренко Т.М. Корекційно-реабілітаційна робота в спеціальних дошкільних закладах для дітей з особливими потребами. Навчальний посібник. Видавництво: Університетська книга, 2023. 302 с.
4. Медична психологія : підруч. ; за заг. ред. докт. мед. наук, проф. І. Д. Спіріної. Дніпро : ЛІРА, 2022. 300 с.
5. Поліщук С.А. Методичний довідник з психодіагностики: навчальний посібник. – К. 2019. 442 с.

Додаткова література

1. Весельська А., Кострікіна Г., Котлова Л., Хворова Г. Основи психодіагностики: метод. рек. з навч. дисц. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І.Франка, 2022. 31 с.
2. Співак Л. М., Османова А. М. Психодіагностика в клінічній психології : навч. посіб. К.: Університет «Україна», 2023. 146 с.
3. Татьянчиков А. О., Бедан В.Б. Психодіагностика: навчально-методичні рекомендації (в допомогу до самостійної роботи для здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра факультету психології, політології та соціології) ; кафедра психології НУ «Одеська юридична академія». Одеса : Фенікс, 2021. 59 с.
4. Чумак О. А., Товстуха О.М. Психодіагностика: навчально-методичний посібник для організації навчальної роботи з курсу психодіагностики для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою 053 «Психологія». Держ. закл. „Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка”. Полтава : Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2024. 121 с.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф.-31.07- 05.01/053.00.2/М/ОКЗ3- 2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 21/21

13. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Бібліотека психологічної літератури: <http://psylib.kiev.ua/>.
2. Українські підручники он-лайн: <http://pidruchniki.ws/>.
3. Каліна Н. Ф. Психотерапія: підручник. URL: <https://westudents.com.ua/knigi/535-psihoterapiya-kalna-nf.html>
4. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua/>.
5. Наукова бібліотека національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова: <http://hklib.npu.edu.ua/>.
6. Портал професійних психологів України «У психолога»: <http://upsihologa.com.ua/>.